

Η οπτική της ICAP για τη **Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού** και την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Απασχόληση - Ανεργία

Η ελληνική **οικονομία** κατέγραψε χαμηλούς αλλά θετικούς ρυθμούς μεταβολής τα τρία τελευταία έτη (αύξηση ΑΕΠ 2019:1,9%, 2018:1,9%, 2017:1,5%), μετά από μια μακρά περίοδο ύφεσης. Η αγορά εργασίας κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης επλήγη σε μεγάλο βαθμό και η ανεργία εκτινάχθηκε σε υψηλά επίπεδα. Όμως, από το 2014 και μετά παρατηρείται αύξηση της απασχόλησης και **περιορισμός του ποσοστού ανεργίας**, έστω και με αργούς ρυθμούς (2014: 26,5%, 2019: 17,3%).

Ωστόσο, η θετική εικόνα των τελευταίων ετών **αντιστρέφεται το 2020** καθώς η πανδημία λόγω της νόσου **Covid - 19**, που εμφανίστηκε παγκοσμίως αλλά και στη χώρα μας (Μάρτιος 2020), οδηγεί την ελληνική οικονομία σε βαθιά **ύφεση το 2020**¹. Η οικονομική δραστηριότητα και, κατά συνέπεια, η **απασχόληση πλήττονται σημαντικά** στον βραχύ χρονικό ορίζοντα. Ως εκ τούτου, οι προβλέψεις σχετικά με την εξέλιξη του ποσοστού ανεργίας στην Ελλάδα το 2020 είναι δυσοίωτες, καθώς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή² εκτιμά ότι στη χώρα μας το ποσοστό ανεργίας **θα αυξηθεί πάνω από 2 ποσοστιαίες μονάδες** το 2020 σε σχέση με το 2019, ενώ μείωση αυτού προβλέπεται από το 2021.

Στην ανάλυση που ακολουθεί επιχειρείται να δοθεί μια εικόνα των εξελίξεων και τάσεων σχετικά με την απασχόληση και ιδιαίτερα με την εξέλιξη της ανεργίας στην παρούσα φάση, όπως αυτή διαμορφώνεται από την οικονομική συγκυρία.

Απασχόληση / Εργατικό Δυναμικό

Εξελίξεις το 2019

Η **ανάκαμψη** της απασχόλησης που ξεκίνησε το 2014 **συνεχίστηκε** και την επόμενη **πενταετία (2015-2019)**. Όπως διαπιστώνεται από τα στοιχεία των τριμηνιαίων Ερευνών Εργατικού Δυναμικού της ΕΛ.ΣΤΑΤ. (Ελληνική Στατιστική Αρχή), η ανάκαμψη της απασχόλησης επικράτησε και το 2019. Ειδικότερα, κατά το Δ' τρίμηνο του 2019 η **απασχόληση** κατέγραψε **αύξηση 1,8%** σε ετήσια βάση (σύγκριση με το Δ' τρίμηνο του 2018), ενώ σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο οι απασχολούμενοι μειώθηκαν κατά 1,8% (λόγω και της εποχικότητας στην απασχόληση - π.χ. στον τουρισμό). Ο **αριθμός των απασχολούμενων** στα τέλη του 2019 ανήλθε σε **3.901,8 χιλ. άτομα** (διάγραμμα 1). Ο μέσος αριθμός των απασχολούμενων αυξήθηκε κατά 2,2% το 2019, έναντι αύξησης 2,0% το 2018 και 2,2% το 2017.

Από το Β' τρίμηνο του 2014 οι μεταβολές στην απασχόληση ήταν συνεχώς θετικές (προσθήκη θέσεων εργασίας - διάγραμμα 3).

Ωστόσο, παρά την ανάκαμψη αυτή, η διαφορά σε σχέση με τα «προ οικονομικής κρίσης» επίπεδα απασχόλησης εξακολουθεί να είναι σημαντική.

Ανάλυση της Αγοράς Εργασίας στην Ελλάδα

Σταματίνα Παντελαίου
Director
Economic Research &
Sectorial Studies
ICAP A.E.

Ελένη Δεμερτζή
Senior Manager
Economic Research &
Sectorial Studies
ICAP A.E.

Αναφορικά με τη σύνθεση του εργατικού δυναμικού, οι **απασχολούμενοι** το Δ' τρίμηνο του 2019 αντιστοιχούν στο **42,9%** του πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας (πίνακας 1).

Στα τέλη του 2019, από το σύνολο των απασχολούμενων **οι άνδρες** κάλυψαν το **57,9%**, ενώ οι **γυναίκες** το **42,1%**, ποσοστό ελαφρώς αυξημένο έναντι του 2018 (41,3%).

Επίσης, οι **μισθωτοί** καλύπτουν το **68,2%** του συνόλου των απασχολούμενων, οι αυτοαπασχολούμενοι γενικά το **28,7%**, ενώ το υπόλοιπο αφορά σε μέλη οικογενειακών επιχειρήσεων (ως βοηθητικό προσωπικό).

Όσον αφορά στις μεταβολές με βάση το φύλο των απασχολούμενων, παρατηρείται ότι στις **γυναίκες**, μετά τη μείωση που παρουσιάστηκε στην απασχόληση το Δ' τρίμηνο του 2016, σημειώθηκε αύξηση καθ' όλη την τριετία 2017-2019 (πίνακας 2).

Στην πλευρά των **ανδρών** παρατηρείται σταθερά θετική μεταβολή από το Β' τρίμηνο του 2015 και μετά.

Το ποσοστό της μερικής απασχόλησης διευρύνθηκε σημαντικά τα τελευταία χρόνια. Από την έρευνα της ΕΛ.ΣΤΑΤ. προκύπτει ότι η **μερική απασχόληση** κάλυψε το **9,5%** της συνολικής το Δ' τρίμηνο του 2019, έναντι 9,2% το Δ' τρίμηνο του 2018. Σημειώνεται ότι το αντίστοιχο ποσοστό το 2010 ήταν 6,6% (διάγραμμα 4).

Επίσης, εάν εστιάσουμε μόνο στις **νέες προσλήψεις** (βάσει στοιχείων του πληροφοριακού συστήματος **ΕΡΓΑΝΗ**), προκύπτει ότι κατά το 2019 το **54,9%** των νέων προσλήψεων αφορά σε **συμβάσεις μερικής ή εκ περιτροπής απασχόλησης**, ενώ οι προσλήψεις μισθωτών με σχέση πλήρους απασχόλησης μειοψηφούν (καλύπτουν το 45,1% του συνόλου).

¹ Το Πρόγραμμα Σταθερότητας 2020 της ελληνικής κυβέρνησης αναφέρει δύο σενάρια σχετικά με την ύφεση το 2020. Το βασικό με ρυθμό μεταβολής του ΑΕΠ -4,7% και το δυσμενές με ρυθμό -7,9% έχοντας λάβει υπόψη την επίδραση των δημοσιονομικών και άλλων μέτρων που έλαβε η κυβέρνηση.

² Σύμφωνα με δελτίο τύπου που εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 6 Μαΐου για τις εαρινές οικονομικές προβλέψεις 2020, η ύφεση για την Ελλάδα προβλέπεται να φτάσει στο 9,7%, ενώ το ποσοστό ανεργίας εκτιμάται ότι θα αυξηθεί στο 19,9% και να μειωθεί στο 16,8% το 2021.

Συνεπώς παρατηρείται μία ριζική αλλαγή στην αγορά εργασίας καθώς, ναι μεν σημειώθηκε ανάκαμψη της απασχόλησης την τελευταία εξαετία, ωστόσο οι εργοδότες κατά κύριο λόγο προσλαμβάνουν προσωπικό με σχέση μερικής ή εκ περιτροπής απασχόλησης.

Περαιτέρω, το ετήσιο ισοζύγιο των ροών μισθωτής απασχόλησης (προσλήψεις-αποχωρήσεις, βάσει του πληροφοριακού συστήματος ΕΡΓΑΝΗ), ήταν θετικό για το 2019, με **127,6 χιλ. νέες θέσεις εργασίας**, χαμηλότερο όμως του αντίστοιχου ισοζυγίου του έτους 2018 κατά 13,4 χιλ. θέσεις εργασίας.

Το ποσοστό των **προσωρινά απασχολούμενων** (ως προς το σύνολο των μισθωτών) το Γ' τρίμηνο του 2018 ήταν 12,7%, ενώ στο Γ' τρίμηνο του 2019 άγγιξε το 14,0%, για να περιοριστεί σε **12,3%** στα τέλη του έτους (διάγραμμα 5).

Η προσωρινή εργασία παρουσιάζει **έντονη εποχικότητα**, με σημαντική αύξησή της το δεύτερο και τρίτο τρίμηνο κάθε έτους, προφανώς λόγω αυξημένης ζήτησης από τον ευρύτερο κλάδο του τουρισμού.

Εξετάζοντας τις μεταβολές της απασχόλησης ανά **μορφωτικό επίπεδο**, επιβεβαιώνεται ότι η κρίση έπληξε με ιδιαίτερη σφοδρότητα τους εργαζόμενους χαμηλού μορφωτικού επιπέδου. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι η μόνη κατηγορία που κατέγραψε συνεχή πτώση την περίοδο 2010-2019 (μόνο το Δ' τρίμηνο του 2018 παρουσίασε ελαφρά αύξηση) ήταν οι εργαζόμενοι με **απολυτήριο Δημοτικού**. Η συγκεκριμένη κατηγορία κατέγραψε σωρευτική μείωση της απασχόλησης κατά 51,5% την περίοδο 2010-2019.

Σημαντική αύξηση της απασχόλησης (61,1 χιλ. άτομα στα τέλη του 2019) αφορά σε κατόχους **απολυτηρίου μέσης εκπαίδευσης**, κατηγορία όπου σημειώνεται διαρκώς αύξηση της απασχόλησης τα τελευταία έξι (6) χρόνια. Ακολουθούν, με μεγάλη διαφορά, οι κάτοχοι διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών (8,2 χιλ. άτομα). Επίσης, η μεταβολή της απασχόλησης ήταν θετική το 2019 για τους πτυχιούχους Α.Ε.Ι., τους κατόχους πτυχίου ανώτερης τεχνικής – επαγγελματικής εκπαίδευσης καθώς και για τους κατόχους απολυτηρίου Γυμνασίου. Η εξέλιξη της απασχόλησης το 2019 ήταν αρνητική για τους κατόχους απολυτηρίου δημοτικού (πίνακας 5).

Τέλος, αναφορικά με τις μεταβολές της απασχόλησης σε **κλαδικό επίπεδο** (πίνακας 6), σημαντικές **αυξήσεις** κατά τη διάρκεια του έτους παρουσίασαν κυρίως ορισμένοι κλάδοι του Τριτογενούς τομέα, καθώς και ο κλάδος της Μεταποίησης.

Με βάση τα δεδομένα ολόκληρου του 2019 (μέσος όρος 4 τριμήνων), **εντονότερη αύξηση** καταγράφεται στον κλάδο «Μεταφορά και Αποθήκευση» (κατά 22,2 χιλ. άτομα), στις «Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης» (κατά 20,2 χιλ. άτομα), στη «Μεταποίηση» (19,3 χιλ. άτομα) και στην «Εκπαίδευση» (17,7 χιλ. άτομα).

Σημαντική αύξηση της απασχόλησης παρουσιάζει τα τελευταία χρόνια ο κλάδος «Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης». Ο συγκεκριμένος κλάδος καταγράφει από τις υψηλότερες αυξήσεις από το 2014 και μετά, γεγονός που συνάδει και με την εντυπωσιακή άνοδο της τουριστικής κίνησης προς τη χώρα μας τα τελευταία έτη.

Αντίθετα, η δυσμενέστερη εικόνα σημειώθηκε (το 2019) στους κλάδους «Γεωργία – Δασοκομία και Αλιεία», «Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών» και «Κατασκευές».

Χαρακτηριστικό είναι ότι το 2019, στο σύνολο της αγοράς εργασίας, 12 από τους συνολικά 21 ευρύτερους κλάδους της οικονομίας παρουσίασαν **αύξηση της απασχόλησης** το Δ' τρίμηνο του 2019, έναντι 13 κλάδων το 2018.

Εξελίξεις το Α' Τρίμηνο του 2020

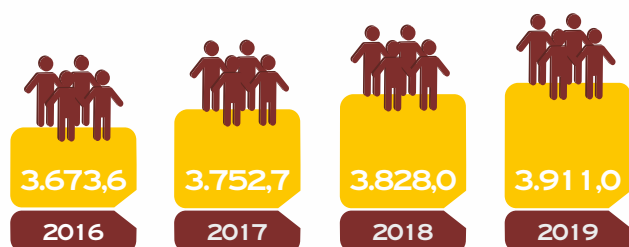
Πριν αναλυθούν τα στοιχεία της έρευνας Εργατικού Δυναμικού για το Α' τρίμηνο του 2020, θα πρέπει να επισημανθούν τα εξής: Η αγορά εργασίας **επηρεάστηκε** από τα **μέτρα** που ελήφθησαν από την Πολιτεία με σκοπό τον περιορισμό της διασποράς της νόσου **Covid -19** για την προστασία της δημόσιας υγείας. Τα μέτρα ελήφθησαν την 1η εβδομάδα του τριμήνου κατά την οποία **ανεστάλη η λειτουργία** των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων εστίασης. Τις επόμενες εβδομάδες ανεστάλη η λειτουργία επιχειρήσεων και σε άλλους κλάδους της οικονομίας και περιορίστηκαν οι μετακινήσεις του πληθυσμού.

Παρά όλα αυτά, από τα στοιχεία της τελευταίας έρευνας Εργατικού Δυναμικού της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το **Α' τρίμηνο του 2020**, προκύπτουν τα εξής:

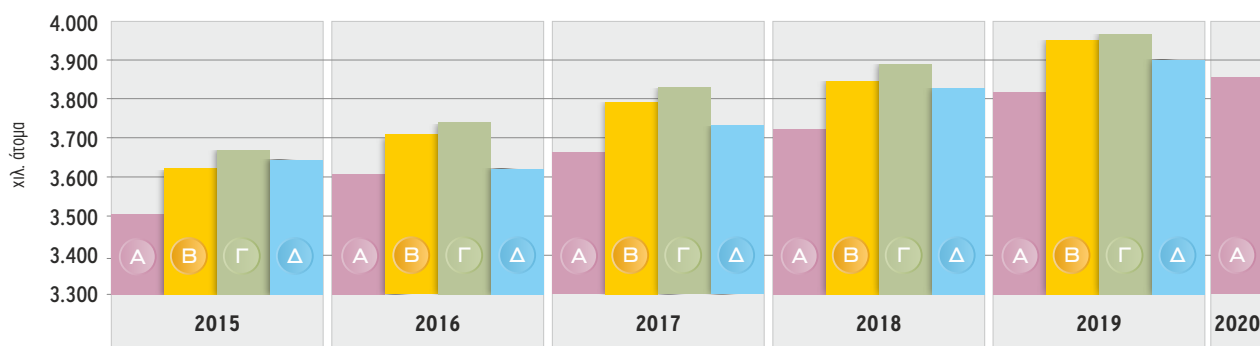
- Η **απασχόληση** στην Ελλάδα **αυξήθηκε** ελαφρώς κατά **1,0%** συγκριτικά με το Α' τρίμηνο του 2019. Ο αριθμός των **απασχολούμενων** διαμορφώθηκε σε **3.852,6 χιλ. άτομα**, προκύπτει δηλαδή προσθήκη 38,6 χιλ. νέων θέσεων εργασίας (συγκριτικά με το Α' τρίμηνο του 2019). Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί ότι, λόγω της πανδημίας (Covid -19), τα άτομα που τίθενται σε **αναστολή σύμβασης εξακολουθούν να θεωρούνται απασχολούμενοι** εφόσον η διάρκεια της αναστολής είναι μικρότερη από 3 μήνες ή εφόσον λαμβάνουν περισσότερο από το 50% των αποδοχών τους.
- Το ποσοστό των **μισθωτών** εκτιμάται σε **68,1%** επί των συνολικά απασχολούμενων, με τον δείκτη αυτό να παραμένει σε αρκετά χαμηλότερα επίπεδα από τον μέσο όρο της Ε.Ε., όπου οι μισθωτοί αντιστοιχούν σε 85% περίπου του συνόλου των απασχολούμενων.
- Το ποσοστό της **μερικής απασχόλησης** κάλυψε το **9,5%** της συνολικής. Επίσης, το ποσοστό της **προσωρινής απασχόλησης** κάλυψε το **10,4%** της συνολικής στο Α' τρίμηνο του 2020.

Μ.Ο. Απασχολούμενων ανά Έτος

χιλ. άτομα

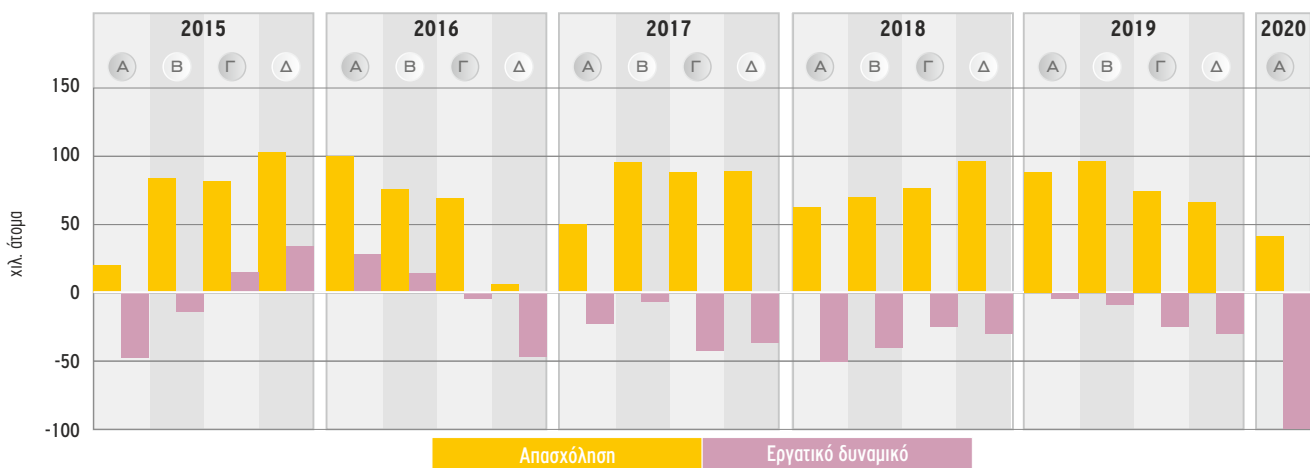
Διάγραμμα 1
Εξέλιξη του αριθμού των απασχολούμενων (2015 - 2020/Α' τρίμηνο)

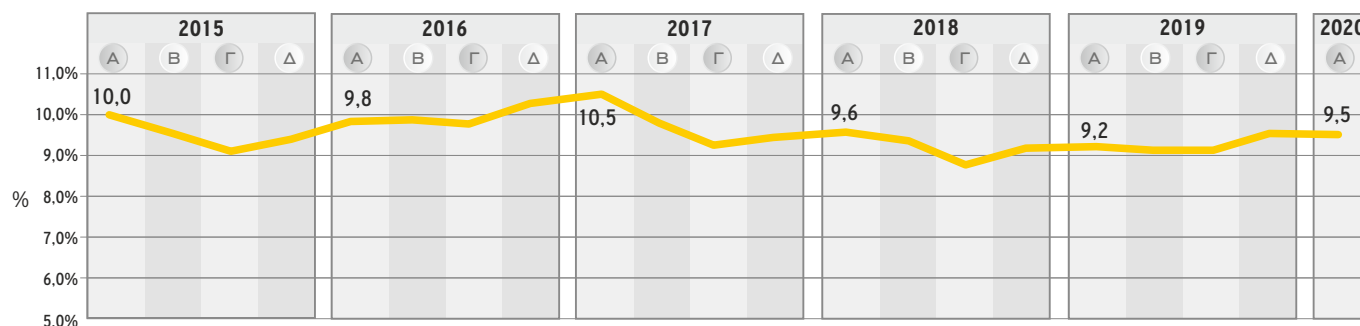
Διάγραμμα 2
Κατανομή του πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας κατά το Α' Τρίμηνο του 2020

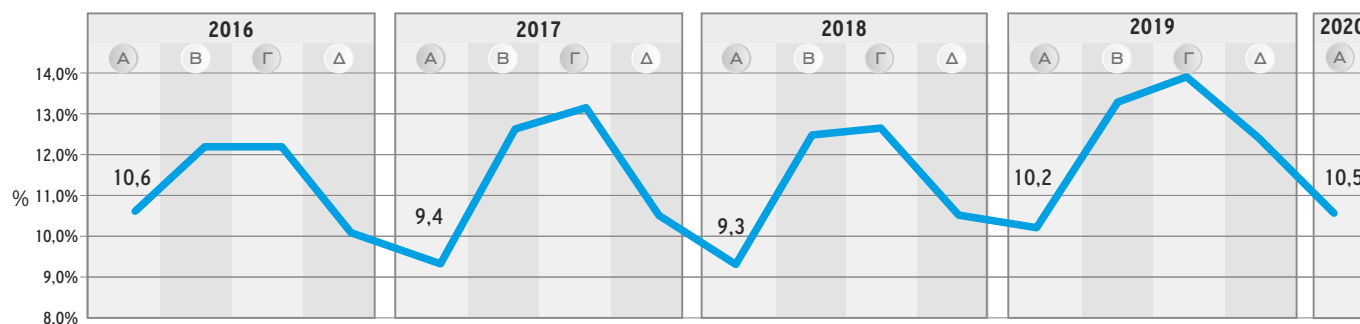
Διάγραμμα 3
Ετήσιες Μεταβολές απασχόλησης και εργατικού δυναμικού (2015 - 2020/Α' τρίμηνο)

Διάγραμμα 4
Ποσοστό (%) μερικής απασχόλησης στο σύνολο (2015 - 2020/Α' τρίμηνο)

Διάγραμμα 5
Ποσοστό (%) προσωρινής απασχόλησης στο σύνολο (2016 - 2020/Α' τρίμηνο)

Πίνακας 1
Πληθυσμός της Ελλάδας και κατάσταση απασχόλησης (2018/- 2020/Α' τρίμηνο)

2018					σε χιλ. άτομα τρίμηνα	2019				
Πληθυσμός εργάσιμης ηλικίας	Εργατικό Δυναμικό	Απασχο- λούμενοι	Άνεργοι	Μη οικονομικά ενεργοί		Πληθυσμός εργάσιμης ηλικίας	Εργατικό Δυναμικό	Απασχο- λούμενοι	Άνεργοι	Μη οικονομικά ενεργοί
9.154,0	4.725,0	3.723,8	1.001,2	4.429,1	Α	9.117,3	4.721,1	3.814,0	907,1	4.396,2
9.144,7	4.766,4	3.860,4	906,0	4.378,3	Β	9.108,0	4.761,5	3.956,4	805,0	4.346,6
9.135,5	4.765,9	3.894,2	871,8	4.369,5	Γ	9.098,9	4.748,9	3.971,9	777,0	4.350,0
9.126,4	4.714,8	3.833,7	881,1	4.411,6	Δ	9.089,9	4.688,2	3.901,8	786,4	4.401,7

Α' τρίμηνο 2020				
Πληθυσμός εργάσιμης ηλικίας	Εργατικό Δυναμικό	Απασχολούμενοι	Άνεργοι	Μη οικονομικά ενεργοί
9.083,8	4.597,7	3.852,6	745,1	4.486,1

Πίνακας 2
Ετήσιες μεταβολές απασχόλησης ανά φύλο & ομάδες ηλικιών (2018 - 2020/Α' τρίμηνο)
(Μεταβολές: σε χιλ. άτομα)

	2018 τρίμηνα				2019 τρίμηνα				2020 τρίμηνο
	A	B	Γ	Δ	A	B	Γ	Δ	A
Σύνολο	64,5	69,0	70,5	97,4	90,2	96,0	77,7	68,1	38,6
15-19	-0,3	-1,1	0,0	-0,3	0,7	0,4	-0,2	-1,0	0,3
20-24	-4,6	1,5	-4,4	-0,1	-0,3	3,5	7,5	11,6	5,5
25-29	2,6	9,8	11,9	14,3	13,4	8,8	20,0	11,2	-3,8
30-44	5,5	-0,8	-13,2	-7,7	-16,0	-14,8	-28,6	-29,2	-17,6
45-64	54,3	53,1	68,6	84,4	85,9	90,1	67,8	63,1	44,3
65 +	7,1	6,4	7,7	6,9	6,4	8,0	11,2	12,2	10,0
Άνδρες	59,3	56,8	47,6	66,3	36,2	41,0	25,4	9,8	0,1
15-19	0,2	-0,5	0,9	-0,4	0,7	0,2	-1,0	1,1	0,3
20-24	-1,7	0,9	-3,1	3,8	-3,6	-1,1	2,4	0,5	5,8
25-29	-4,9	1,5	2,5	5,8	7,4	4,5	12,6	0,7	-13,7
30-44	10,4	10,7	3,5	0,8	-18,6	-18,5	-34,7	-31,6	-21,8
45-64	49,1	37,4	37,2	50,1	44,6	47,9	35,1	30,1	21,0
65 +	6,0	6,7	6,6	6,2	5,6	8,1	11,1	8,8	8,7
Γυναίκες	5,3	12,2	22,9	31,1	54,0	55,0	52,3	58,3	38,6
15-19	-0,6	-0,5	-0,9	0,1	0,1	0,2	0,8	-2,1	0,0
20-24	-2,9	0,6	-1,2	-3,9	3,2	4,6	5,1	11,1	-0,2
25-29	7,5	8,3	9,4	8,5	6,0	4,4	7,4	10,5	9,9
30-44	-5,0	-11,5	-16,7	-8,5	2,6	3,7	6,1	2,4	4,2
45-64	5,2	15,7	31,4	34,2	41,3	42,2	32,8	33,1	23,3
65 +	1,1	-0,3	1,1	0,6	0,8	-0,1	0,1	3,3	1,4

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Πίνακας 3
Ετήσιες μεταβολές πλήρους - μερικής απασχόλησης, ανά τρίμηνο (2018 - 2020/Α' τρίμηνο)
(Μεταβολές: σε χιλ. άτομα)

	2018 τρίμηνα				2019 τρίμηνα				2020 τρίμηνο
	A	B	Γ	Δ	A	B	Γ	Δ	A
Σύνολο	64,5	69,0	70,5	97,4	90,2	96,0	77,7	68,1	38,6
Πλήρης Απασχόληση	92,2	80,8	94,5	100,8	95,9	96,6	55,0	52,2	24,5
Μερική Απασχόληση	-27,8	-11,8	-24,0	-3,5	-5,5	-0,5	22,7	15,8	14,0

Πίνακας 4
Ετήσιες μεταβολές απασχόλησης, ανά θέση στο επάγγελμα (2018 - 2020/Α' τρίμηνο)
(Μεταβολές: σε χιλ. άτομα)

Κατηγορία	2018 τρίμηνα				2019 τρίμηνα				2020 τρίμηνο
	A	B	Γ	Δ	A	B	Γ	Δ	A
Αυτοαπασχολούμενος με προσωπικό	19,9	16,1	21,9	11,1	7,1	7,6	-15,6	-8,4	-5,9
Αυτοαπασχολούμενος χωρίς προσωπικό	-5,6	-3,1	-13,9	-4,4	-7,9	-23,1	-18,2	-12,0	-18,3
Μισθωτός (με μισθό ή ημερομίσθιο)	48,5	65,4	74,4	100,3	111,7	127,8	129,2	100,2	67,8
Βοηθός στην οικογ. επιχείρηση	1,8	-9,4	-11,9	-9,6	-20,8	-16,3	-17,8	-11,8	-5,0
Σύνολο	64,5	69,0	70,5	97,4	90,2	96,0	77,7	68,1	38,6

Πίνακας 5
Ετήσιες μεταβολές απασχόλησης ανά επίπεδο εκπαίδευσης (2018 - 2020/Α' τρίμηνο)
(Μεταβολές: σε χιλ. άτομα)

Επίπεδο Εκπαίδευσης	2018 τρίμηνα				2019 τρίμηνα				2020 τρίμηνο
	A	B	Γ	Δ	A	B	Γ	Δ	A
Διδακτορικό ή Μεταπτυχιακός τίτλος	28,8	31,1	44,2	35,4	30,6	24,7	18,5	8,2	24,5
Πτυχίο Ανωτ. Σχολών	-2,8	-9,0	-5,1	10,7	28,9	24,2	14,1	4,0	5,6
Πτυχίο Ανώτερ. Τεχν. Επαγγελ. Εκπαίδευσης	49,2	50,1	35,5	35,5	11,3	20,0	-0,5	5,1	-3,4
Απολυτήριο Μέσης Εκπαίδευσης	13,0	16,5	18,0	18,2	21,4	28,3	48,6	61,1	44,5
Απολυτήριο Γυμνασίου	-12,6	-14,8	-17,9	-4,1	5,5	4,0	6,5	4,0	3,9
Απολυτήριο Δημοτικού	-9,5	-3,8	-1,8	7,1	-7,6	-3,8	-10,6	-18,3	-33,5
Μερικές τάξεις Δημοτικού	0,1	-0,3	-1,0	-2,1	0,6	-0,4	-0,1	0,6	-3,9
Δεν πήγε καθόλου σχολείο	-1,5	-0,8	-1,5	-3,1	-0,6	-0,9	1,2	3,3	0,8
Σύνολο	64,5	69,0	70,5	97,4	90,2	96,0	77,7	68,1	38,6

Πίνακας 6
Ετήσιες μεταβολές της απασχόλησης σε κλαδικό επίπεδο (2018 - 2020/Α' τρίμηνο)

Κλάδοι Οικονομικής Δραστηριότητας	2018 τρίμηνα				2019 τρίμηνα				2020 τρίμηνο	
	Α	Β	Γ	Δ	Α	Β	Γ	Δ	Α	Α
Πρωτογενής Τομέας										
Γεωργία, Δασοκομία και Αλιεία	14,7	15,5	20,3	14,5	0,5	-16,5	-24,9	-23,0	-41,9	
Δευτερογενής Τομέας										
Ορυχεία και Λατομεία	-1,3	-1,6	0,2	-0,1	0,7	1,1	2,1	0,9	0,0	
Μεταποίηση	2,6	-0,5	0,1	-4,0	11,3	20,2	22,9	22,9	12,2	
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, κλπ.	1,2	0,4	-3,7	-0,6	-3,4	-1,8	1,9	-1,1	3,2	
Παροχή νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων κλπ.	5,1	4,9	6,4	3,5	0,7	1,4	1,1	0,0	-3,0	
Κατασκευές	2,6	2,2	-5,2	9,7	-4,7	-0,9	-3,7	-6,6	-5,1	
Τρίτογενής Τομέας										
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	10,2	6,2	19,8	1,1	5,0	-4,1	-7,6	20,1	29,9	
Μεταφορά και αποθήκευση	0,7	-5,7	-3,9	-5,4	11,1	21,4	24,4	31,9	21,4	
Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης	-1,6	7,7	12,4	25,5	20,2	20,5	18,1	21,9	6,9	
Ενημέρωση και επικοινωνία	8,2	10,3	10,8	9,5	14,7	7,6	4,9	-5,2	-3,2	
Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	-4,9	-8,4	-5	-2,3	-5,3	-2,5	-2,0	-3,8	-0,5	
Διαχείριση σκηνής περιουσίας	-0,2	0,7	2,8	0,9	1,8	0,6	-0,5	-1,5	-0,5	
Επικοινωνιακές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	8,5	10,7	8,2	11,3	11,5	2,1	5,4	-4,1	-2,6	
Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες	-0,5	-2,0	-6,0	1,7	1,1	3,7	3,9	1,2	-0,2	
Δημόσια διοίκηση και άμυνα. Υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	0,9	-1,6	4,9	20,1	12,3	13,8	7,6	-14,6	-16,2	
Εκπαίδευση	-11,1	12,5	10,7	17,6	20,2	25,6	14,4	10,6	10,9	
Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας και κοινωνικής μέριμνας	24,0	19,5	1,4	-1,0	-0,9	2,6	9,7	12,0	16,2	
Τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία	0,3	-3,2	-0,6	3,1	0,9	3,4	-0,4	1,4	6,5	
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	9,0	7,6	1,3	-3,4	-1,9	0,7	1,8	5,9	8,0	
Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών	-3,8	-6,8	-5,1	-4,9	-6,7	-5,0	-4,1	-3,7	-4,9	
Δραστηριότητες ετεροδίκων οργανισμών και φορέων	-0,2	0,5	0,8	0,6	1,3	2,0	2,8	2,7	1,4	
Σύνολο	64,5	69,0	70,5	97,4	90,2	96,0	77,7	68,1	38,6	

Μεταβολές: σε χιλ. άτομα

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Ανεργία

Εξελίξεις το 2019

Οι εξελίξεις στην αγορά εργασίας παρέμειναν θετικές και το 2019, με τον αριθμό των ανέργων να βαίνει μειούμενος την τελευταία εξαετία. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ., το Δ' Τρίμηνο του 2019 ο **αριθμός των ανέργων** περιορίστηκε και πάλι σε **786,4 χιλ. άτομα, μειωμένος κατά 10,7%** σε ετήσια βάση. Ο ρυθμός μείωσης της ανεργίας το 2019 επιβραδύνθηκε σε σχέση με το προηγούμενο έτος (2018: -12,5%, 2017:-10,4%).

Συγκριτικά με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο του 2019 (Γ') ο αριθμός των ανέργων ήταν αυξημένος οριακά κατά 1,2%, γεγονός που απορρέει από την εποχικότητα στην αγορά εργασίας.

Το **ποσοστό ανεργίας** υποχώρησε σε **16,8%** στο Δ' Τρίμηνο του 2019, από 18,7% το 2018 και 21,2% στα τέλη του 2017 (διάγραμμα 6). Ωστόσο, το ποσοστό ανεργίας των γυναικών είναι σημαντικά υψηλότερο (κατά 6,7 ποσοστιαίες μονάδες) σε σύγκριση με αυτό των ανδρών. Συγκεκριμένα, το Δ' Τρίμηνο του 2019 **η ανεργία στις γυναίκες** διαμορφώθηκε σε **20,5%**, παρουσιάζοντας μείωση σε σχέση με το Δ' Τρίμηνο του 2018, που ήταν 23,7%. Στους **άνδρες** το αντίστοιχο ποσοστό διαμορφώθηκε σε **13,8%**, μειωμένο ελαφρώς έναντι του 2018 (14,7%) (διάγραμμα 9).

Το **μέσο ετήσιο ποσοστό ανεργίας μειώθηκε σε 17,3% το 2019** (από 19,3% το 2018), γεγονός θετικό, εφόσον η ανεργία υποχώρησε για έκτη συνεχόμενη χρονιά (διάγραμμα 7).

Χαρακτηριστικά της ανεργίας κατά το Δ' Τρίμηνο του 2019

Εξετάζοντας τη σύνθεση των συνολικά καταγεγραμμένων ανέργων, με βάση την **ηλικιακή κλίμακα**, προκύπτουν ενδιαφέροντα συμπεράσματα:

- **Υψηλό** παραμένει το ποσοστό ανεργίας στους **νέους** (ηλικίες 15-24 ετών), αν και παρουσιάζει διαχρονική μείωση τα τελευταία χρόνια. Συγκεκριμένα, το **34,0%** των ατόμων αυτής της ομάδας δεν βρίσκουν θέση στην αγορά εργασίας, σύμφωνα με τα στοιχεία του Δ' τριμήνου του 2019. Επισημαίνεται ωστόσο ότι το αντίστοιχο ποσοστό το Δ' τρίμηνο του 2014 ήταν 51,5%.
- Από τους **786,4 χιλ. άνεργους** (Δ' τρίμηνο του 2019), ποσοστό **39,2%** είναι άτομα ηλικίας **30-44 ετών**, ενώ το ποσοστό ανέργων ηλικίας **45-64 ετών** διαμορφώθηκε σε **33,7%**, γεγονός που υποδηλώνει τη δυσκολία απορρόφησης τους στην αγορά εργασίας.
- Με βάση το ποσοστό συμμετοχής των ανέργων κάθε

ηλικιακής ομάδας στο σύνολο του εργατικού δυναμικού της συγκεκριμένης ομάδας, είναι ξεκάθαρο ότι οι ομάδες που κατ' εξοχήν πλήττονται από την ανεργία είναι οι νέοι και, ειδικότερα, τα άτομα **ηλικίας 15-19 και 20-24 ετών**, όπου το ποσοστό **ανεργίας** τους παραμένει το υψηλότερο, καθώς φτάνει το **42,6%** και **33,2%** αντίστοιχα στο Δ' τρίμηνο του 2019. Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι το ποσοστό συμμετοχής τους βαίνει μειούμενο τα τελευταία χρόνια (2015: 61,6% 15-19 ετών, 47,6% 20-24 ετών).

Το πλέον ανησυχητικό όμως ζήτημα σχετικά με τη διάρθρωση της ανεργίας είναι η «εκτόξευση» του μεριδίου των μακροχρόνια ανέργων (εκτός εργασίας για περισσότερους από 12 μήνες). Σύμφωνα με τα στοιχεία του Δ' τριμήνου του 2019, από το σύνολο των ανέργων το **72,1%** είναι **μακροχρόνια άνεργοι**, καταγράφοντας το υψηλότερο ποσοστό μετά το 2015 (74,3%).

Χαρακτηριστικό είναι ότι το ποσοστό των μακροχρόνια ανέργων έχει αυξηθεί κατά 26,6 ποσοστιαίες μονάδες την τελευταία δεκαετία (2010: 45,5%).

Η παγίωση της μακροχρόνιας ανεργίας στα πολύ υψηλά αυτά επίπεδα αποτελεί σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα, δεδομένου ότι η μερίδα αυτή των ανέργων (566,4 χιλ. άτομα) δεν δικαιούται επιδόματος, ενώ όσο επεκτείνεται η περίοδος ανεργίας της μειώνονται δραματικά οι πιθανότητες επανένταξης της στην αγορά εργασίας.

Από την άλλη πλευρά, το **20,1%** ήταν **νέοι άνεργοι**, δηλαδή εισέρχονται για πρώτη φορά στην αγορά εργασίας αναζητώντας απασχόληση (διάγραμμα 10).

Αναφορικά με τη σύνθεση των ανέργων βάσει **μορφωτικού επιπέδου** (Δ' τρίμηνο 2019), από τους εγγεγραμμένους άνεργους οι περισσότεροι (298,7 χιλ. άτομα ή το **38,0%**) έχουν **απολυτήριο Μέσης Εκπαίδευσης** και ακολουθούν οι πτυχιούχοι Α.Τ.Ε.Ι. (Ανώτερη Τεχνική - Επαγγελματική Εκπαίδευση - 175,2 χιλ. άτομα ή το 22,3%).

Περαιτέρω, εξετάζοντας την κατανομή της ανεργίας με βάση το **επίπεδο εκπαίδευσης**, το Δ' τρίμηνο του 2019 παρατηρείται ότι τα **χαμηλότερα ποσοστά** ανεργίας (επί του εργατικού δυναμικού της ομάδας) καταγράφονται στην κατηγορία κατόχων **διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών** (8,9%) και στους **πτυχιούχους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης** (12,3%) (διάγραμμα 12). Αντίθετα, τα υψηλότερα (συγκριτικά) ποσοστά αντιστοιχούν στα άτομα χαμηλού μορφωτικού επιπέδου (π.χ. μερικές τάξεις δημοτικού, ή χωρίς καθόλου σχολείο).

Όσον αφορά στην κατανομή της ανεργίας σε **περιφερειακό επίπεδο**, το **υψηλότερο** ποσοστό ανεργίας (**23,2%**) παρατηρείται στην περιφέρεια της **Δυτικής Ελλάδος**, ενώ ακολουθούν η Δυτική Μακεδονία (με 22,6%), η Κεντρική Μακεδονία (19,4%), η Στερεά Ελλάδα (18,2%) και η Θεσσαλία (18,1%).

Στις περιφέρειες με τη **χαμηλότερη** εγγεγραμμένη ανεργία εντάσσεται η Πελοπόννησος (11,2%), το ποσοστό της οποίας παρουσιάζει σημαντική διαχρονική μείωση, και ακολουθούν τα Ιόνια Νησιά (12,1%) και η Κρήτη (12,5%).

Σε απόλυτα μεγέθη ωστόσο, ο **μεγαλύτερος αριθμός ανέργων** βρίσκεται στην Αττική (271,2 χιλ. άτομα ή το 34,5%) και στην Κεντρική Μακεδονία (153,6 χιλ. άτομα ή το 19,5%), γεγονός φυσικό δεδομένου ότι είναι οι μεγαλύτερες πληθυσμιακές περιοχές.

Εξελίξεις το Α' Τρίμηνο του 2020

Το Α' τρίμηνο του 2020 **το ποσοστό ανεργίας** διαμορφώθηκε σε **16,2%**, έναντι αντίστοιχου **19,2%** του Α' τριμήνου του 2019 (διάγραμμα 6).

Την ίδια περίοδο ο αριθμός των καταγεγραμμένων **ανέργων** ανήλθε σε **745,1 χιλ. άτομα**, **μειωμένος** κατά **17,9%** σε ετήσια βάση. Ωστόσο στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί ότι η μείωση αυτή κατευθύνθηκε προς τους οικονομικά μη ενεργούς καθώς, λόγω της πανδημίας της νόσου Covid – 19, αρκετά άτομα που αναζητούσαν εργασία δήλωσαν ότι δεν είναι άμεσα διαθέσιμα να εργαστούν και, επομένως, **κατατάσσονται στους οικονομικά μη ενεργούς**³ (ροή ανέργων προς τους οικονομικά μη ενεργούς).

Ανεξάρτητα από τη συγκυρία αυτή, το Α' τρίμηνο του 2020 το ποσοστό ανεργίας στις **γυναίκες** διαμορφώθηκε σε **19,3%**, ενώ στους **άνδρες** σε **13,7%** αντίστοιχα (διάγραμμα 9).

Από το σύνολο των ανέργων, ποσοστό **38,0%** είναι άτομα ηλικίας **30-44 ετών** (283,4 χιλ. άτομα), ενώ το **35,0%** είναι ηλικίας **45-64 ετών** (διάγραμμα 8/Α).

Ωστόσο, με βάση το ποσοστό συμμετοχής των ανέργων κάθε ηλικιακής ομάδας στο σύνολο του εργατικού δυναμικού της ομάδας, προκύπτει ότι η ανεργία των νέων παραμένει πολύ υψηλή. Τα **ποσοστά ανεργίας** στις ηλικιακές ομάδες **15-19 και 20-24 ετών** διαμορφώθηκαν σε **34,2%** και **34,5%** αντίστοιχα το Α' τρίμηνο του 2020 (διάγραμμα 8/Β), παρουσιάζοντας πτωτική τάση συγκριτικά με το Α' τρίμηνο του 2019, παραμένοντας όμως σε υψηλά επίπεδα.

Από το σύνολο των ανέργων, το **70,5%** είναι **μακροχρόνια άνεργοι**, ενώ το 19,2% είναι νέοι άνεργοι, δηλαδή πρόκειται για άτομα που δεν έχουν εργαστεί ποτέ στο παρελθόν.

Βάσει του **επιπέδου εκπαίδευσης**, προκύπτει ότι τα **υψηλότερα ποσοστά** ανεργίας (επί του εργατικού δυναμικού της συγκεκριμένης ομάδας) καταγράφονται στα άτομα που δεν πήγαν καθόλου σχολείο (**56,3%**), ή δεν έχουν ολοκληρώσει την πρωτοβάθμια εκπαίδευση (**41,9%**).

Τα **χαμηλότερα ποσοστά** ανεργίας συναντώνται στους κατόχους διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών (**6,9%**) (διάγραμμα 12).

Σε **περιφερειακό επίπεδο**, το Α' τρίμηνο του 2020 το **υψηλότερο ποσοστό ανεργίας** παρατηρείται στην περιφέρεια της Δυτικής Ελλάδας (20,4%), της Δυτικής Μακεδονίας (19,4%), της Κεντρικής Μακεδονίας (19,3%) και της Στερεάς Ελλάδας (19,3%). Αντίθετα, τα **χαμηλότερα ποσοστά** εντοπίζονται στην Πελοπόννησο (10,8%) και τα Ιόνια Νησιά (13,6%) την ίδια περίοδο (διάγραμμα 13).

Όπως προαναφέρθηκε, η αγορά εργασίας κατά το πρώτο τρίμηνο του 2020 (συγκεκριμένα από τα μέσα σχεδόν του Μαρτίου) επηρεάστηκε από τα μέτρα που ελήφθησαν για την αντιμετώπιση της **πανδημίας Covid – 19** (αναστολή λειτουργίας επιχειρήσεων κλπ.), μέτρα τα οποία επηρέασαν, σε μεγάλο βαθμό, την κανονική λειτουργία της αγοράς.

Από την έρευνα Εργατικού Δυναμικού της ΕΛ.ΣΤΑΤ. προκύπτει ότι οι **κύριες επιπτώσεις** της πανδημίας στην αγορά εργασίας ήταν οι εξής (ποσοστά επί των απασχολούμενων):

- ◆ **Αύξηση των απουσιών από την εργασία**
Α' 2019: 3,3%
Α' 2020: 9,2%
- ◆ **Μείωση των ωρών εργασίας σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο**
Α' 2019: 38,2%
Α' 2020: 35,5%
- ◆ **Αύξηση της εργασίας από το σπίτι**
Α' 2019: 5,2%
Α' 2020: 6,6%
- ◆ **Αύξηση του μη οικονομικά ενεργού πληθυσμού** καθώς αρκετά άτομα, που δεν εργάζονταν και αναζητούσαν εργασία, δήλωσαν ότι δεν είναι άμεσα διαθέσιμα να εργαστούν
Α' 2019: 1,6%
Α' 2020: 3,4%

³ Σύμφωνα με τον σχετικό ευρωπαϊκό κανονισμό και αναφορικά με τον ορισμό για τον άνεργο και τον οικονομικά μη ενεργό πληθυσμό, εάν ένα άτομο που δεν εργάζεται δεν αναζητά ενεργά εργασία και δεν είναι διαθέσιμο να αναλάβει άμεσα εργασία, δεν κατατάσσεται στους ανέργους αλλά στον οικονομικά μη ενεργό πληθυσμό.

Εν κατακλείδι, η εγχώρια αγορά εργασίας εμφάνισε ανάκαμψη της απασχόλησης την τελευταία εξαετία (2014-2019), έστω και με αργούς ρυθμούς, μετά τις μεγάλες απώλειες που συσσωρεύσε κατά τη διάρκεια της οικονομικής ύφεσης. Ωστόσο η ανεργία, παρά τη σταδιακή μείωση των τελευταίων ετών, εξακολουθεί να κυμαίνεται σε υψηλά επίπεδα και ειδικά το ποσοστό των μακροχρόνια άνεργων.

Οι προοπτικές για την εξέλιξη της ανεργίας το **2020** είναι **δυσσώγιες**, καθώς η ελαφρά μείωση που καταγράφεται τα τελευταία έτη αναμένεται να ανακοπεί κατά το τρέχον έτος, εφόσον η χώρα οδεύει σε ύφεση.

Η κάμψη της οικονομικής δραστηριότητας, λόγω της πανδημίας, επιφέρει σημαντικές αρνητικές συνέπειες στην απασχόληση έστω και σε βραχύ ορίζοντα.

Σε τι επίπεδα θα διαμορφωθεί τελικά η ανεργία το 2020 θα εξαρτηθεί τους προσεχείς μήνες, καθώς η επιστροφή στην κανονικότητα και η **ομαλοποίηση της λειτουργίας της αγοράς** ουσιαστικά ξεκινά το δεύτερο εξάμηνο του έτους. Γεγονός είναι ότι επικρατεί έντονος προβληματισμός και αβεβαιότητα σχετικά με την

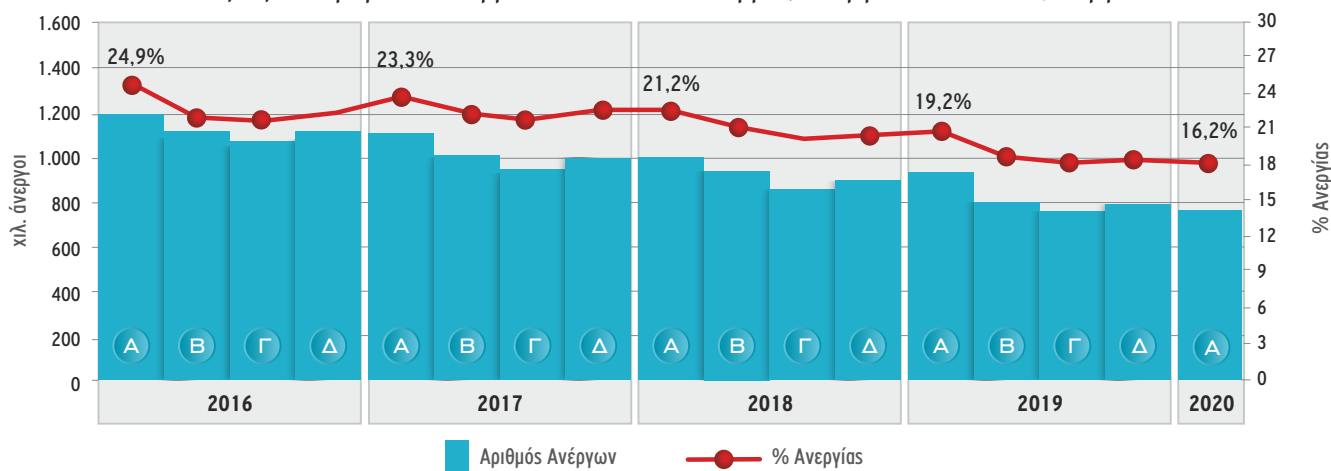
πορεία κλάδων που συνεισφέρουν σημαντικά στην απασχόληση, όπως είναι ο τουρισμός.

Τα διάφορα μέτρα που λαμβάνει η Πολιτεία για τη στήριξη των επιχειρήσεων (επιδότησεις μισθών, κ.λπ.) αναμένεται να συμβάλουν στον περιορισμό των απωλειών θέσεων εργασίας, ωστόσο απαιτούνται περισσότερες και αποτελεσματικές παρεμβάσεις ώστε να περιοριστούν, όσο το δυνατόν, οι αποσταθεροποιητικές συνέπειες που θα έχει στην οικονομία και την αγορά εργασίας η διαχείριση της πανδημίας.

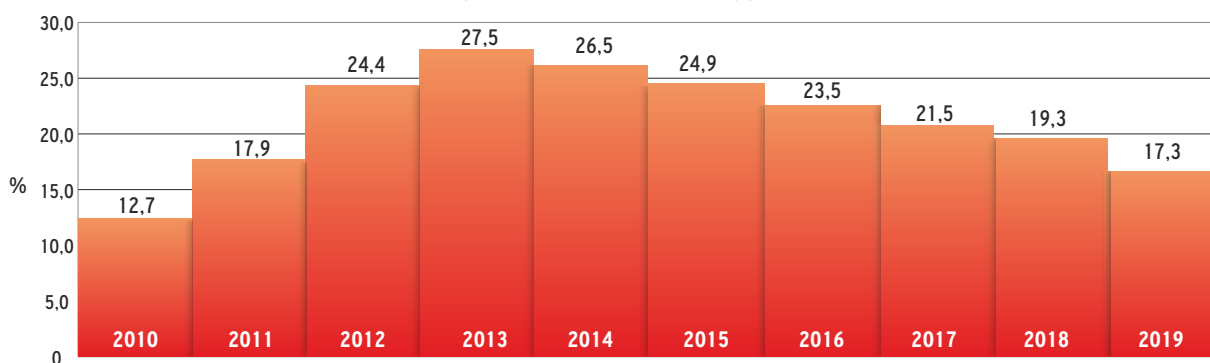
Συνοψίζοντας, με βάση τις ισχύουσες συνθήκες και τάσεις, όπου η ανεργία εξακολουθεί να παραμένει σε υψηλά επίπεδα, θεωρούμε ιδιαίτερα χρήσιμο το γεγονός ότι η παρούσα **Έκδοση** προβάλλει εταιρείες που διακρίνονται σε θέματα Διοίκησης των εργαζομένων τους.

Αναδεικνύονται, λοιπόν, εταιρείες που καταφέρνουν, μεταξύ άλλων, να διατηρούν το προσωπικό τους, ή και να το αυξάνουν ή έστω να προβαίνουν στις ελάχιστες δυνατές μειώσεις. Πρόκειται για εταιρείες που μπορούν να αποτελούν καλά παραδείγματα για τον επιχειρηματικό τομέα.

Διάγραμμα 6
Εξέλιξη του αριθμού των ανέργων και του ποσοστού ανεργίας, ανά τρίμηνο (2016-2020/Α' τρίμηνο)

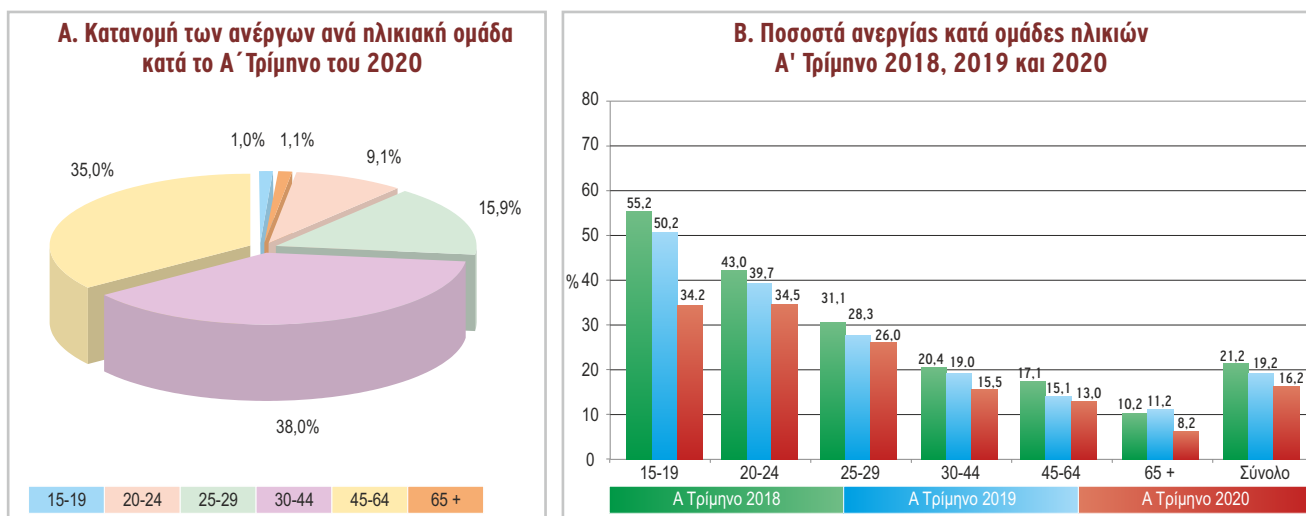

Διάγραμμα 7
Εξέλιξη του μέσου ετήσιου ποσοστού ανεργίας (2010-2019)

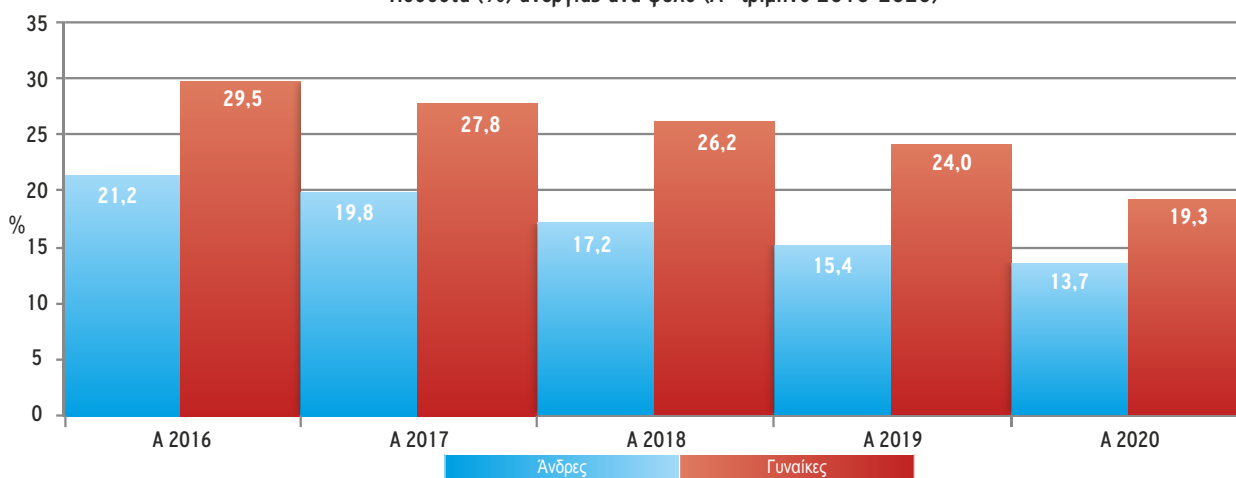

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

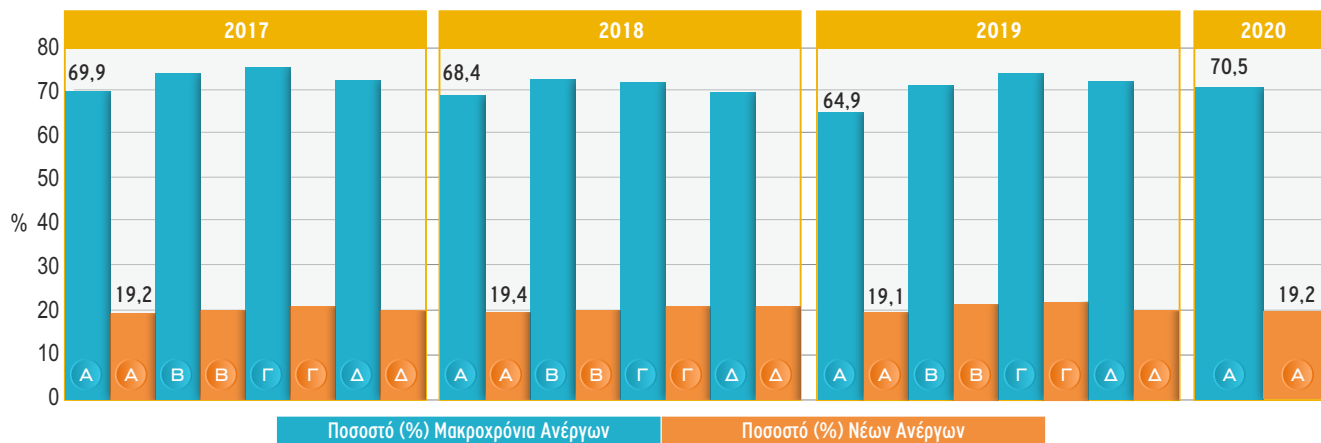
Διάγραμμα 8

Διάγραμμα 9
Ποσοστά (%) ανεργίας ανά φύλο (Α' τρίμηνο 2016-2020)

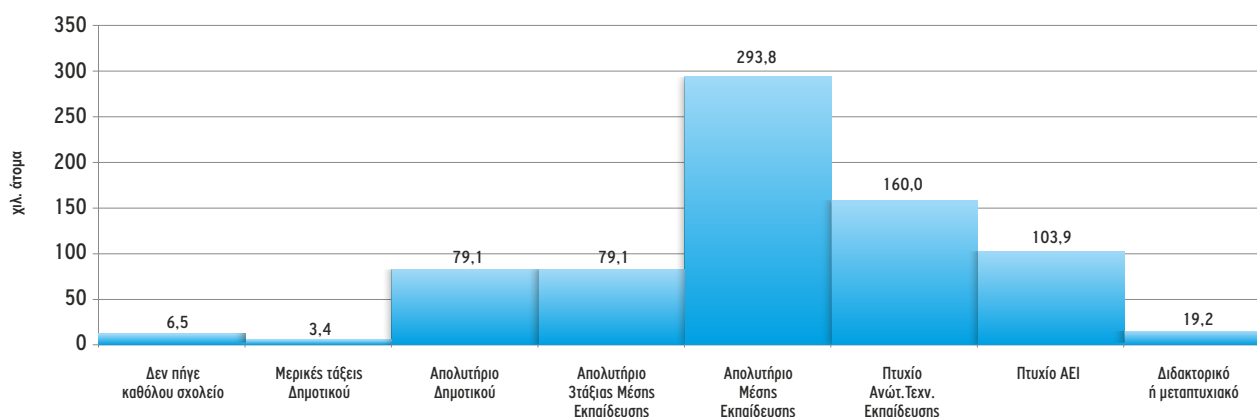

Διάγραμμα 10
Ποσοστά (%) νέων ανέργων και μακροχρόνια ανέργων, ανά τρίμηνο (2017 - 2020/Α' τρίμηνο)

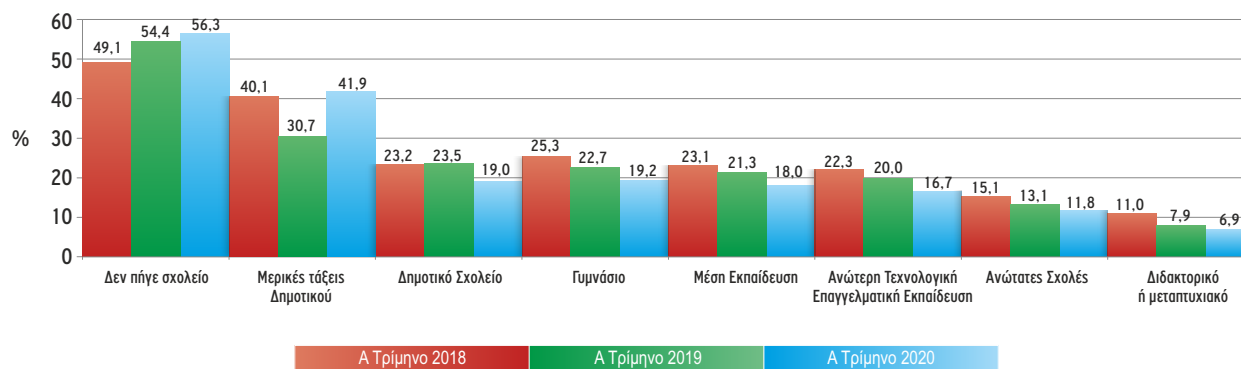

* Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

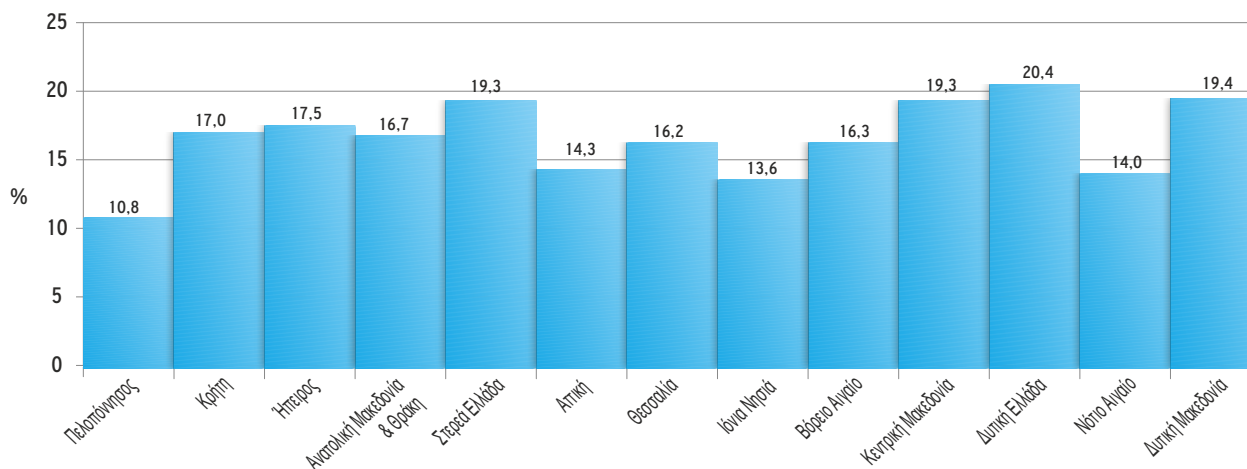
Διάγραμμα 11
Κατανομή ανέργων βάσει μορφωτικού επιπέδου (Α' τρίμηνο 2020)

Διάγραμμα 12
Ποσοστά (%) ανεργίας επί εργατικού δυναμικού, ανά επίπεδο εκπαίδευσης (Α' τρίμηνο 2018-2020)

Διάγραμμα 13
Ποσοστά (%) ανεργίας, ανά περιφέρεια (Α' τρίμηνο 2020)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πίνακας Α
Απασχόληση ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (2018 - 2020 Α΄ τρίμηνο)

Κλάδοι Οικονομικής Δραστηριότητας	A 2018	B 2018	Γ 2018	Δ 2018	A 2019	B 2019	Γ 2019	Δ 2019	A 2020
Τεωργία, Δασοκομία και Αλιεία	465,6	472,5	472,7	467,6	466,1	456,0	447,8	444,6	424,2
Ορυχεία και Λατομεία	10,8	11,2	11,5	11,7	11,5	12,3	13,6	12,6	11,5
Μεταποίηση	352,2	359,7	362,2	357,0	363,5	379,9	385,1	379,9	375,7
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, στην & κλιματισμού	31,1	32,1	29,4	30,3	27,7	30,3	31,3	29,2	30,9
Παροχή νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγιάνσης	30,7	32,2	34,1	32,3	31,4	33,6	35,2	32,3	28,4
Κατασκευές	151,0	151,3	150,3	153,7	146,3	150,4	146,6	147,1	141,2
Τρίτογενής Τομέας									
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή οχημάτων και μοτοσικλετών	671,4	690,1	707,5	685,2	676,4	686,0	699,9	705,3	706,3
Μεταφορά και αποθήκευση	184,7	183,4	185,9	184,6	195,8	204,8	210,3	216,5	217,2
Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης	301,9	382,9	411,1	350,9	322,1	403,4	429,2	372,8	329,0
Ενημέρωση και επικοινωνία	90,8	98,2	98,0	99,6	105,5	105,8	102,9	94,4	102,3
Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	89,4	86,2	88,0	86,8	84,1	83,7	86,0	83,0	83,6
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	4,1	4,9	5,6	5,1	5,9	5,5	5,1	3,6	5,4
Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	207,2	217,0	214,2	219,4	218,7	219,1	219,6	215,3	216,1
Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες	84,8	88,9	92,1	88,0	85,9	92,6	96,0	89,2	85,7
Δημόσια διοίκηση και άμυνα. Υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	336,3	330,3	333,0	347,2	348,6	344,1	340,6	332,6	332,4
Εκπαίδευση	299,4	307,7	293,6	312,1	319,6	333,3	308,0	322,7	330,5
Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας και κοινωνικής μέριμνας	246,0	244,8	238,7	240,6	245,1	247,4	248,4	252,6	261,3
Τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία	51,0	52,1	53,5	52,9	51,9	55,5	53,1	54,3	58,4
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	80,7	82,2	82,1	78,8	78,8	82,9	83,9	84,7	86,8
Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών	32,6	30,8	28,4	27,6	25,9	25,8	24,3	23,9	21,0
Δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών και φορέων	1,8	1,9	2,4	2,4	3,1	3,9	5,2	5,1	4,5
Σύνολο	3.723,8	3.860,4	3.894,2	3.833,7	3.814,0	3.956,4	3.971,9	3.901,8	3.852,6

Σε χιλ. άτομα

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Πίνακας Β
Αριθμός απασχολούμενων ανά φύλο (2018 - 2020/Α' τρίμηνο)

	A 2018	B 2018	Γ 2018	Δ 2018	A 2019	B 2019	Γ 2019	Δ 2019	A 2020
Απασχολούμενοι									
Σύνολο	3.723,8	3.860,4	3.894,2	3.833,7	3.814,0	3.956,4	3.971,9	3.901,8	3.852,6
Άνδρες	2.183,7	2.244,6	2.274,9	2.249,7	2.219,9	2.285,6	2.300,3	2.259,5	2.220,0
Γυναίκες	1.540,1	1.615,8	1.619,3	1.584,0	1.594,1	1.670,8	1.671,6	1.642,3	1.632,7

Σε χιλ. άτομα

Πίνακας Γ
Απασχολούμενοι ανά επίπεδο εκπαίδευσης, ανά τρίμηνο (2018 - 2020/Α' τρίμηνο)

	A 2018	B 2018	Γ 2018	Δ 2018	A 2019	B 2019	Γ 2019	Δ 2019	A 2020
Επίπεδο Εκπαίδευσης									
Διδακτορικό ή Μεταπτυχιακός τίτλος	202,4	214,2	223,8	225,1	233,0	238,9	242,3	233,3	257,5
Πτυχίο Ανωτάτων Σχολών	739,0	755,4	750,2	758,9	767,9	779,6	764,3	762,9	773,5
Πτυχίο Ανώτερης Τεχνικής Επαγγελ. Εκπαίδευσης	791,6	820,6	822,8	813,0	802,9	840,6	822,3	818,1	799,5
Απολυτήριο Μέσης Εκπαίδευσης	1.276,6	1.325,8	1.344,7	1.309,4	1.298,0	1.354,1	1.393,3	1.370,5	1.342,5
Απολυτήριο Γυμνασίου	323,9	343,8	346,4	331,9	329,4	347,8	352,9	335,9	333,3
Απολυτήριο Δημοτικού	377,4	386,8	394,2	386,4	369,8	383,0	383,6	368,1	336,3
Μερικές τάξεις Δημοτικού	8,1	7,8	6,7	5,9	8,7	7,4	6,6	6,5	4,8
Δεν πήγε καθόλου σχολείο	4,9	5,9	5,4	3,2	4,3	5,0	6,6	6,5	5,1
Σύνολο	3.723,8	3.860,4	3.894,2	3.833,7	3.814,0	3.956,4	3.971,9	3.901,8	3.852,6

Σε χιλ. άτομα

Πίνακας Δ
Αριθμός ανέργων ανά ομάδες ηλικιών (2018 - 2020/Α' τρίμηνο)

	A 2018	B 2018	Γ 2018	Δ 2018	A 2019	B 2019	Γ 2019	Δ 2019	A 2020
Ομάδες ηλικιών									
Σύνολο	1.001,2	906,0	871,8	881,1	907,1	805,0	777,0	786,4	745,1
15-19	15,5	13,5	11,6	14,9	13,5	10,3	9,4	9,2	7,1
20-24	93,5	82,5	75,5	80,1	81,5	68,3	67,4	69,8	68,0
25-29	147,3	128,8	128,7	133,1	133,7	116,2	114,7	125,1	118,1
30-44	405,2	363,8	350,9	350,2	366,5	321,5	304,7	308,4	283,4
45-64	331,2	308,7	295,3	293,0	301,8	279,3	272,2	264,7	260,5
65 +	8,4	8,6	9,6	9,7	10,1	9,4	8,6	9,2	8,0

Σε χιλ. άτομα

Πίνακας Ε
Αριθμός ανέργων ανά επίπεδο εκπαίδευσης (2018 - 2020/Α' τρίμηνο)

Επίπεδο Εκπαίδευσης	A 2018	B 2018	Γ 2018	Δ 2018	A 2019	B 2019	Γ 2019	Δ 2019	A 2020
Σύνολο	1.001,2	906,0	871,8	881,1	907,1	805,0	777,0	786,4	745,1
Διδακτορικό ή Μεταπτυχιακός τίτλος	25,1	22,3	25,4	22,5	40,7	20,7	27,3	22,9	19,2
Πτυχίο Ανωτάτων Σχολών	131,3	124,2	129,9	118,1	95,2	104,2	107,3	106,5	103,9
Πτυχίο Ανώτερης Τεχνικής Επαγ. Εκπαίδευσης	227,0	203,1	197,5	201,7	200,2	178,3	168,5	175,2	160,0
Απολυτήριο Μέσης Εκπαίδευσης	383,8	347,4	320,5	334,8	351,5	312,1	293,8	298,7	293,8
Απολυτήριο Γυμνασίου	109,7	95,1	87,8	92,1	96,9	85,3	77,4	81,4	79,1
Απολυτήριο Δημοτικού	114,1	103,4	103,2	104,0	113,5	93,6	91,7	90,8	79,1
Μερικές τάξεις Δημοτικού	5,4	5,7	3,3	4,4	3,9	4,2	3,6	4,0	3,4
Δεν πήγε καθόλου σχολείο	4,7	4,8	4,2	3,6	5,1	6,6	7,4	6,9	6,5

Σε χιλ. άτομα

Πίνακας ΣΤ
Αριθμός ανέργων ανά περιφέρεια (2018 - 2020/Α' τρίμηνο)

Περιφέρεια	A 2018	B 2018	Γ 2018	Δ 2018	A 2019	B 2019	Γ 2019	Δ 2019	A 2020
Σύνολο Χώρας	1.001,2	906,0	871,8	881,1	907,1	805,0	777,0	786,4	745,1
Ανατ. Μακεδονία - Θράκη	41,2	38,0	40,1	42,3	43,2	40,8	38,4	43,0	41,3
Κεντρική Μακεδονία	178,0	169,5	162,9	160,6	163,9	158,7	152,0	153,6	150,7
Δυτική Μακεδονία	32,9	32,2	32,8	29,9	31,6	28,4	27,4	25,8	20,6
Ήπειρος	31,5	29,1	25,9	23,1	22,3	21,6	21,7	22,7	23,2
Θεσσαλία	56,5	59,4	54,8	56,0	57,8	55,5	60,9	56,0	48,7
Ιόνια Νησιά	22,8	12,8	9,6	14,1	16,7	11,1	5,8	9,9	10,5
Δυτική Ελλάδα	73,8	66,2	67,8	68,8	74,1	67,2	66,5	65,0	56,1
Στερεά Ελλάδα	47,1	44,1	43,3	43,7	42,4	36,7	39,4	43,0	44,9
Αττική	363,3	342,8	336,7	326,1	316,7	300,3	287,7	271,2	244,0
Πελοπόννησος	39,3	34,9	33,4	32,1	32,2	29,1	26,6	27,2	25,9
Βόρειο Αιγαίο	22,1	20,0	18,8	20,3	18,5	15,7	14,8	15,0	14,5
Νότιο Αιγαίο	36,9	23,6	16,7	29,6	41,3	12,8	11,4	18,8	17,7
Κρήτη	55,8	33,4	28,9	34,4	46,5	27,1	24,6	35,2	46,9

Σε χιλ. άτομα

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού